

DOM

Afsagt den 29. januar 2015 af Østre Landsrets 3. afdeling
(landsdommerne Henrik Bitsch, Mikael Sjöberg og Pernille Corfitsen (kst.)).

3. afd. nr. B-3362-13:

Advokat

A

(advokat Bjarne Becher Jensen)

mod

Advokatnævnet

(advokat Martin Simonsen)

Denne sag, der er anlagt ved Retten i Lyngby (BS 150-1423/2013) den 15. august 2013, er ved kendelse af 24. oktober 2013 henvist til behandling ved Østre Landsret i medfør af retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagen drejer sig om, hvorvidt advokat A, Y Advokatpartnerselskab, har tilsidesat god advokatskik jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved at have påtaget sig at repræsentere Xs Familiefond i en retssag mod fondens tidligere bestyrelsesmedlemmer, H, C og P.

Påstande

Sagsøgeren, advokat A, har nedlagt følgende påstande:

Principal: Advokatnævnets kendelse af 17. juli 2013 i sag nr. 2012-1666 ophæves.

Subsidiært: Advokatnævnets kendelse af 17. juli 2013 i sag nr. 2012-1666 ændres således, at sagsøgeren frifindes for sanktion.

Mere subsidiært: Advokatnævnets kendelse af 17. juli 2013 i sag nr. 2012-1666 ændres således, at sagsøger tildeles en irrettesættelse eller subsidiært idømmes en mindre bøde end 10.000 kr.

Sagsøgte, Advokatnævnet, har påstået Advokatnævnets kendelse af 17. juli 2013 i sag nr. 2012-1666 stadfæstet.

Sagsfremstilling

Med henblik på bistand til en vedtægtsændring rettede daværende bestyrelsesformand for Xs Familiefond, H, i oktober 2010 henvendelse til advokat I, der på daværende tidspunkt var partner i Y Advokatpartnerselskab. Advokat I bad i den anledning sin kollega i Y Advokatpartnerselskab, advokat B, om hjælp til vedtægtsændringen.

Sideløbende hermed havde nogle efterkommere af X rettet henvendelse til Civilstyrelsen og rejst indsigelser mod bestyrelsens dispositioner på fondens vegne. Disse henvendelser medførte, at Civilstyrelsen ved brev af 18. oktober 2010 anmodede H, C og J om en nærmere redegørelse for flere af fondens forhold og dispositioner.

Af Civilstyrelsens brev fremgår bl.a.:

”Civilstyrelsen har modtaget to e – mails af henholdsvis 23. og 24. september 2010, hvori F på vegne af sin mor D, sin moster E samt sin datter G rejser en række problemstillinger vedrørende bestyrelsen af ovennævnte fond. Derudover har Civilstyrelsen modtaget e – mail af 30. september 2010 fra D hvori der ligeledes rejses en række spørgsmål.

.....

F anfører, at bestyrelsesmedlem C forfordeler sine søskende groft, og at fonden siden Cs ældste datter fyldte 16 år, har uddelt legatportioner til Cs, Ps og Es børn.

Det anføres endvidere i e - mail af 24. september 2010 samt i e – mail af 30. september 2010, at fonden ejer adskillige luksusvillaer i udlandet, samt at villaerne bl.a. er anvendt af Dem og bestyrelsesmedlem C.

.....

Civilstyrelsen skal henlede opmærksomheden på § 43 i erhvervsfondsloven, hvoraf fremgår, at en fonds bestyrelse ikke kan tillægge stiftere, bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører, eller personer, der indtager en ledende

stilling i fonden, andre ydelser end et vederlag, som ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.

Civilstyrelsen skal ligeledes henlede bestyrelsens opmærksomhed på, at det følger af § 20 i erhvervsfondsloven, at et bestyrelsesmedlem eller en direktør ikke må deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem fonden og den pågældende selv eller om aftaler mellem fonden og tredjemand, hvis den pågældende deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod fondens.

.....

H bad tillige advokat I om bistand til at besvare denne henvendelse, hvorefter H, advokat I, advokat B og advokatfuldmægtig ... holdt et møde den 1. november 2010.

Ved brev af 4. november 2010 rettede Civilstyrelsen på ny henvendelse til H, C og J med henvisning til, at styrelsen havde modtaget en e – mail af samme dato fra D, der rejste indsigelse mod et tidligere salg af aktier tilhørende fonden til C.

Den 6. november 2010 fremsendte H til bl.a. advokat I en redegørelse vedrørende Xs Familiefond. Af redegørelsen fremgår bl.a.:

” For mere end 25 år siden stiftede X en familiefond, idet han indskød 30.000 kr. Formålet har ændret sig gennem Xs levetid, idet det indledningsvis var hans ønske, at Å A/S – dengang ... A/S – efter Xs død skulle ejes af familiefonden. I den efterfølgende periode gav X fonden som gave en del af aktierne i ... A/S. Nogle år før sin død ændrede X sit testamente og indsatte C og P som arvinger til den resterende aktiebeholdning . . .

.....

Nogle år efter Xs død – omkring 2000 – var der enighed mellem bestyrelsen i Å A/S og Xs Familiefond om, at det ville være fornuftigt at søge fondens aktier afhændet til de to hovedaktionærer.

Advokat ... anmodede på fondens vegne Civilstyrelsen om tilladelse til overdragelsen, men det kom her frem, at den vedtægt, der var gældende for fonden ikke indeholdt kravet om erhvervelse af aktier i ... A/S og aktierne blev herefter solgt til C og P til den vurdering, som revisionsfirmaet Z havde udarbejdet. ”

...

Af mail af 7. november 2010 fra advokat B til H og ... under emnet: ”Xs Familiefond ” fremgår blandt andet:

”Kære H og ...,

Som aftalt med min kollega I har mit kontor påtaget sig at repræsentere Xs Familiefond vedrørende de spørgsmål, som er rejst af Civilstyrelsen, samt relaterede spørgsmål.

I fortsættelse af telefonsamtale tidligere på dagen med ... følger hermed en kombineret opsummering af det materiale, som vi aftalte så vidt muligt skal findes frem i morgen, suppleret i ganske væsentligt omfang med mere detaljerede ønsker til materialet samt i et vist omfang ønsker til materiale om helt andre forhold, end dem vi drøftede under telefonsamtalen:

...”

I mailen oplister advokat B 17 punkter samt underpunkter omhandlende det ønskede materiale, hvilket blandt andet omfatter kopi af vedtægter, nuværende og tidligere gældende forretningsorden, referater fra alle fondsbestyrelsesmøder, revisionsprotokollater fra 1999 og frem, oversigt over nuværende, tidligere, direkte og indirekte af fonden ejede selskaber, oversigt over samtlige uddelinger siden 1. januar 2006, og en oversigt over samtlige uddelinger til stifters efterkommere.

Det ønskede materiale omfatter endvidere information over alle direkte, indirekte, nuværende og tidligere af fonden ejede ejendomme samt oplysninger om hvorfor ejendommene blev købt, hvem der købte ejendommene, hvem der benyttede ejendommene, salgspriser, hvem der besluttede salg, lejepriser, fastsættelse af lejniveau, biler og andre værdifulde genstande, som evt. mod betaling stod til rådighed for brugere af ejendommene, retningslinjer for hvem, der kunne benytte ejendommene, og hvem der faktisk benyttede ejendommene og betaling af vederlag herfor, samt hvorledes oplysninger om principperne for anvendelse og vilkår herfor er kommunikeret til de potentielle brugere.

Materialet omfatter samtidig oplysninger vedrørende overdragelse af aktier i 2000, herunder aftalens bilag, skriftlig rådgivning fra de involverede rådgivere, andet skriftligt materiale som kunne belyse omstændighederne og bevæggrundene for overdragelsen, herunder fastsættelse af prisen samt skriftligt materiale, der belyser overvejelserne, som personsammenfaldet i køber og sælgers ledelsesorganer gav anledning til.

Endelig ønskes materiale om administration af fondens formue, salget af ... Ejendomme ApS og kommunikation med stifters efterkommere.

Advokat B fremsendte den 15. november 2010 på vegne Xs Familiefond en redegørelse til Civilstyrelsen. Af redegørelsen fremgår blandt andet:

”...

Redegørelsen i dette brev er baseret på samtaler med bl.a. fondsbestyrelsens medlemmer samt stikprøvevis gennemgang af materiale, som fondsbestyrelsen har stillet til rådighed.

...

5. Konklusion vedrørende fondens uddelinger

Som nævnt under pkt. 2, har fondens bestyrelse foretaget uddelinger i strid med lov om erhvervsdrivende fonde § 43. Disse uddelinger er som nævnt blevet tilbageført.

Det er sammenfattende min vurdering, at fondsbestyrelsen ikke er forpligtet til at opfylde de ønsker til uddelinger, som er kommet til udtryk i de henvendelser til Civilstyrelsen, som styrelsens breve af 18. oktober og 4. november 2010 refererer til.

...”

Ved mail af 15. november 2010 til H, C og J samt cc ..., .. og I sendte advokat B til modtagernes orientering kopi af brevet til Civilstyrelsen. Det fremgår endvidere af mailen:

”...

Jeg skal dog i den forbindelse understrege, at det er jer som fondens bestyrelse, som har ansvaret for at fortolke fondens formålsbestemmelse. Hvis I som bestyrelse finder, at månedlige legater til stifters efterkommere er et støtteværdigt formål, kan I efter min vurdering fortsætte med disse uddelinger. Jeg vil dog anbefale, at fondsbestyrelsen i givet fald før det klart for de begunstigede, at spørgsmålet om de månedlige udbetalinger tages op hvert år af fondsbestyrelsen, og at fondsbestyrelsen kan vælge at stoppe uddelingen af månedlige legater.

...”

I løbet af december 2010 blev advokat B og hans kolleger opmærksomme på, at et eventuelt erstatningskrav fra fonden mod visse bestyrelsesmedlemmer muligt ville blive forældet ved udgangen af december. Dette førte til, at han anmodede disse om at underskrive en suspensionserklæring, jf. redegørelsen i nævnskendelsen nedenfor.

Den 13. januar 2012 udtog advokat A stævning mod bl.a. et antal tidligere bestyrelsesmedlemmer jf. ligeledes nedenfor. Påstandene under sagen omfatter bl.a. betaling af 250 millioner kr.

Ved brev af 1. maj 2012 indgav advokat M på vegne C, P og H en adfærdsklage over advokat A til Advokatnævnet. Det anføres i klagen blandt andet, at klagerne finder, at det er i strid med god advokatskik, at advokat A repræsenterer Xs Familiefond i en sag, som fonden har anlagt mod klagerne, der tidligere har været medlemmer af fondens bestyrelse. Til støtte herfor anføres navnlig, at Y Advokatpartnerselskab dels tidligere har bistået klagerne og dels har modtaget fortrolige oplysninger fra disse vedrørende forhold, der skal behandles under retssagen.

Advokatnævnet pålagde ved kendelse af 17. juli 2013 advokat A en bøde på 10.000 kr. for at have tilsidesat god advokatskik. Af kendelsen fremgår:

”Sagsfremstilling:

P var bestyrelsesmedlem i Xs Familiefond fra 13. december 1997 til 19. januar 2009. C var medlem af bestyrelsen fra 7. juli 1993 til 20. juni 2011, og H var medlem af bestyrelsen fra 27. april 1988 til 20. juni 2011.

I oktober 2010 bestod bestyrelsen af C, H og Cs datter, J, der var indtrådt i stedet for P.

H, der var bestyrelsesformand, rettede den 12. oktober 2010 henvendelse til advokat I fra Y Advokatpartnerselskab med henblik på bistand til en ændring af fondens vedtægt. Advokat I har under sagen redegjort for, at han i en årrække havde haft kontakt til både H og C såvel fagligt som privat.

Umiddelbart efter Hs henvendelse vedrørende vedtægtsændring bad Civilstyrelsen ved brev af 18. oktober 2010 til H om bemærkninger til en række af bestyrelsens dispositioner, idet der blev rejst spørgsmål om, hvorvidt dispositionerne var i strid med fondslovgivningen. Der blev sendt en kopi af brevet til C og J.

H sendte ved e-mail af 20. oktober 2010 Civilstyrelsens brev til advokat I og anførte i den forbindelse bl.a. følgende:

”[...]

Jeg vil tro, at det rigtigste vil være, at du nærlæser fundats og klager, og så tager vi to et kort møde, og indkalder derefter C til en afsluttende drøftelse og godkendelse af svaret til Civilstyrelsen.

[...]”

Det blev herefter aftalt, at der skulle afholdes møde den 1. november 2010 med deltagelse af H, advokat I og advokat B, der var kollega til advokat I, samt møde den 12. november 2010 hvor også C og J skulle deltage.

I brev af 4. november 2010 bad Civilstyrelsen om bemærkninger til yderligere dispositioner fra fondsbestyrelsens side. Dette brev blev også sendt til H med kopi til C og J.

Efter mødet den 1. november 2010 skrev advokat B bl.a. følgende i en e-mail af 7. november 2010 til H:

”[...]

Som aftalt med min kollega I har mit kontor påtaget sig at repræsentere Xs Familiefond vedrørende de spørgsmål, som er rejst af Civilstyrelsen, samt relaterede spørgsmål.

[...]”

I e-mailen bad advokat B desuden om en lang række oplysninger samt kopi af materiale i sagen.

I e-mail af 14. november 2010 til H, C og J fremsendte advokat B et udkast til besvarelse af brevene fra Civilstyrelsen. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”[...]

For god ordens skyld bekræftes, at vores opdrag er at repræsentere fonden og således alene er at vurdere de rejste emner ud fra fondens interesser. Vi har således ikke lagt vægt på fondsbestyrelsesmedlemmernes individuelle interesser.

[...]”

I brev af 15. november 2010 fremsendte advokat B en delvis besvarelse af Civilstyrelsens breve af 18. oktober og 4. november 2010. Det fremgik, at besvarelsen vedrørte fondens uddelinger i perioden 2006-2009, og at der ville blive sendt en redegørelse om de øvrige forhold senest den 3. december 2010.

Af besvarelsen fremgik, at fondsbestyrelsen havde foretaget uddelinger i strid med lov om erhvervsdrivende fonde § 43, idet der var udbetalt legater til C, P og

J, mens de var medlemmer af fondsbestyrelsen, ligesom der var sket uddeling til J, før hun indtrådte i bestyrelsen, men mens hun var under 18 år og boede hos sin far C. Det fremgik, at legaterne udbetalt i strid med erhvervsfondslovens § 43 var blevet tilbagebetalt til fonden.

Ved e-mail af 24. november 2010 til C, H og J meddelte advokatfuldmægtig ... på vegne af advokat B, at man ønskede uddybende samtaler med dem, og der blev i den forbindelse opregnet en række spørgsmål, som man ønskede besvaret.

I december 2010 blev der rejst spørgsmål om mulig forældelse pr. 1. januar 2011 af fondens eventuelle erstatningskrav imod bestyrelsesmedlemmerne i anledning af en del af de omtvistede dispositioner. Advokat B foreslog i den forbindelse angiveligt, at H, C og J underskrev en suspensionsaftale.

I den forbindelse skrev H bl.a. følgende i en e-mail af 25. december 2010 til advokat B:

”[...]

Et forhold står jeg uforstående overfor. Jeg kan halt forstå, at de involverede selskaber og institutioner underskriver, men hvis jeg var rådgiver – hvilket du i sagens natur ikke kan være – så ville jeg anbefale C, P og J at afstå fra at underskrive personligt. Vil du uddybe, hvorfor du finder den personlige udsættelse nødvendigt og særligt hvad en undladelse af denne del vil medføre. Jeg vil stærkt anbefale J og P at søge advokatbistand til dette forhold.

[...].”

E-mailen blev sendt cc. til bl.a. C, J og P.

I e-mail af 27. december 2010 til H redegjorde advokat B nærmere for baggrunden for forslaget om suspensionserklæringen. Af e-mailen, der blev sendt cc. til bl.a. C, J og P, fremgår desuden bl.a. følgende:

”[...]

Som tidligere tilkendegivet finder jeg det hensigtsmæssigt, at de enkelte fondsbestyrelsesmedlemmer søger selvstændig juridisk rådgivning i relation til den enkeltes retsstilling, og jeg står naturligvis til rådighed for en nærmere drøftelse af de her behandlede emner både med de involverede parter og med de advokater, som fondsbestyrelsens medlemmer og P måtte ønske at konsultere.

[...].”

I e-mail af 28. december 2010 til advokat I skrev H bl.a. følgende:

”[...]

I fortsættelse af vores telefonsamtaler i går vil jeg for god ordens skyld præcisere, at det X Familiefond har anmodet Advokatfirmaet Y om, er at besvare ovennævnte skrivelse [Civilstyrelsens skrivelse af 4. november 2010] i overensstemmelse med teksten, som er 'Civilstyrelsen skal anmode om bestyrelsens bemærkninger til det anførte om fondens salg af aktier til C... '.

[...]

Jeg er videre blevet manuduceret om, at der ikke repræsentationsmæssig for en advokat kan finde en opdeling sted mellem fonden som institution og dens bestyrelse. Enten repræsenterer man hele institutionen, eller også finder man som advokat, at man ikke kan identificere sig med bestyrelsen, og så må man lægge sagen fra sig. Derfor er det helt afgørende for bestyrelsen, at såvel Advokatfirmaet Y som konkret B erklære at kunne og ville repræsentere fondens bestyrelse, og forsvarer dennes handlinger i den svar, der skal afgives overfor Civilstyrelsen.

[...].”

E-mailen blev sendt cc. til C og J.

Advokat I besvarede e-mailen den 29. december 2010 kl. 10.52, idet svaret også blev sendt til C, J og advokat B. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”[...]

Tak for en god drøftelse i aftes.

Da Fondsbestyrelsen anmodede Y om at besvare henvendelserne af hhv. 18. oktober og 4. november 2010 fra Civilstyrelsen, blev det præciseret/aftalt, at Y repræsenterede fonden. Dette fremgår bl.a. af mail af 14. november 2010 fra B til fondsbestyrelsen, som var vedhæftet udkast til svar til Civilstyrelsen. I mailen er anført, at ‘..vores opdrag er at repræsentere fonden og således alene er at vurdere de rejste emner ud fra fondens interesse. Vi har således ikke lagt vægt på fondsbestyrelsesmedlemmernes individuelle interesser.’

Fondsbestyrelsen som organ er naturligvis en integreret og uadskillelig del af den juridiske person fonden, og Ys repræsentation af (institutionen) fonden betyder derfor, at vi tillige vurderer, hvorledes fondsbestyrelsen ifølge lovgivningen mv. skal agere. Dette er kommet til udtryk ved f.eks. at anbefale indgåelsen af suspensionsaftalen og udarbejdelsen af den første redegørelse til Civilstyrelsen.

Som drøftet flere gange kan de individuelle bestyrelsesmedlemmer have interesser som ikke er sammenfaldende med fondens interesser (hvilket kan afspejles i den måde, som fondsbestyrelsen som organ bør agere). Dette er baggrunden for, at vi har opfordret fondsbestyrelsens medlemmer til at søge selvstændig rådgivning hos egen advokat, hvilket foreløbigt har medført, at C har engageret Q, og du har talt med advokat

Vi har i forløbet flere gange modtaget instruktion om, at bliver vi bekendt med forhold, som ikke er håndteret korrekt, så ønsker fondsbestyrelsen at modtage orientering herom, og det har bl.a. været fremme i pressen, at en uvildig advokatundersøgelse er blevet igangsat. De forskellige skridt i sagen er i øvrigt blevet drøftet med fondsbestyrelsens medlemmer på mødet og telefonkonferencer m.v.

[...].”

Angiveligt blev der umiddelbart herefter afholdt et møde med deltagelse af advokat B, advokat I, advokat ... (Q), advokat ... (Q) og advokat ... (... I/S). Advokat ... og advokat ... repræsenterede efter det oplyste (i hvert fald) C, og advokat ... blev involveret i sagen, fordi han havde rådgivet fondsbestyrelsen omkring nogle af de omtvistede dispositioner, nemlig en række aktieoverdragelser i 2000.

H videresendte den 29. december 2010 kl. 12:08 advokat Is e-mail af samme dato til advokat ..., og H skrev i den forbindelse følgende:

”Kære ...

denne mail til orientering. Det er første gang jeg er orienteret om, at advokatfirmaet Y har modtaget et opdrag direkte fra Civilstyrelsen. Hvis det forholder sig sådan, så må det være klart, at Advokatfirmaet Y ikke kan forestå opgaven med at svare på bestyrelsens vegne. Bestyrelsen har, som anført alene anmodet Y om at svare på fondsbestyrelsens vegne.

Vil du give fondbestyrelsen din opfattelse af dette forhold.

[...].”

E-mailen blev sendt cc. til C og advokat I.

Advokat I skrev herefter samme dag kl. 15.37 følgende i en e-mail til H og advokat ...:

”[...]

Vi (Y) har aldrig fået opdrag eller instrukser fra Civilstyrelsen. Jeg ved ikke hvorfra du kan udlede det af mit svar til dig. Vores opdragsgiver er – udelukkende – fonden v/fondsbestyrelsen.

[...].”

Den 29. december 2010 kl. 15:58 skrev advokat B desuden følgende i en e-mail til fondens revisor ...:

”[...]

Som omtalt er mit kontor blevet anmodet om at bistå Xs Familiefond (...) og dens bestyrelse med en redegørelse til Civilstyrelsen vedrørende bl.a. aktieoverdragelserne i 2000.

[...].”

H skrev herefter i e-mail af 30. december 2010 kl. 00.29 bl.a. følgende som svar til advokat I:

”[...]

Det fremgår klart af din mail. Du fastholder anbefalingen af at underskrive en suspensionserklæring, hvilket alene er et forhold en modpart anbefaler.

Det har jeg fået bekræftet af advokat ... og efterfølgende af advokat ... Jeg eftersender ... mail til din personlige og fortrolige orientering.

[...].”

H skrev samme dag kl. 8.37 en e-mail til advokat B, hvori han videresendte den tidligere fremsendte e-mail af 28. december 2010 til advokat I. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”[...]

Nedenfor er min opsummering af det mandat, som jeg har givet jer i min egenskab af formand for fonden. Jeg gik ud fra, at ... havde delagtiggjort dig i mailen inden mødet i går med advokat.... Det ligger vel allerede advokatorisk at du også må vejlede bestyrelsen om forhold i øvrigt, som du finder relevant, og det har vi mundtligt bekræftet. Denne del af mandatet indebærer ikke, at du kan delagtiggøre Civilstyrelsen i forhold udenfor Civilstyrelsens spørgsmål uden forinden af drøfte det med bestyrelsen. Det er derfor også magtpåliggende, at der indgås en klar aftale om evt. suspension, og at alle involverede advokater går ind for den valgte model.

Som foreslået aftaler vi dette forhold yderligere på vort telefonmøde kl. 0900.

[...].”

Der blev samme dag afholdt et telefonmøde, hvor det bl.a. blev aftalt at indgive stævning mod Z, der havde været involveret i aktieoverdragelsen i 2000. Fonden var i forbindelse med denne retssag repræsenteret af advokat I, og H, P og C, der var medsagsøgere, var repræsenteret af advokat Sagen blev efter det oplyste efterfølgende hævet.

Advokat B fremsendte den 30. december 2010 kl. 17.49 en ”opsummering” af beslutningerne truffet i løbet af dagen (den 30. december). Af opsummeringen fremgik følgende om opdraget i sagen:

”[...]

Jeg har forstået fondsbestyrelsen således, at Y fortsætter arbejdet med undersøgelsen af de forhold, som Civilstyrelsen har anmodet om en redegørelse for, samt af andre forhold som fondsbestyrelsen måtte anmode om. I det omfang vi bliver opmærksom på forhold, som det er relevant for fondsbestyrelsen at være opmærksom på, vil vi orientere fondsbestyrelsen herom.

Vi repræsenterer fortsat alene fondens interesser. Da fondsbestyrelsen er en integreret del af fonden, vil vi også rådgive fondsbestyrelsen om tiltag, som fondsbestyrelsen bør iværksætte på fondens vegne, og om den måde hvorpå fondsbestyrelsens medlemmer bør agere i deres egenskab af fondsbestyrelsesmedlemmer. Dog må de individuelle medlemmer af fondsbestyrelsen i relation til forhold, hvor medlemmets private interesse kan være stridende mod fondens interesser, søge selvstændig advokatbistand, som det allerede er sket.”

Advokat B sendte ved brev af 31. januar 2011 en redegørelse til Civilstyrelsen om de forhold, hvorom der var rejst spørgsmål ved brevene af 18. oktober og 4. november 2011, herunder særligt aktiesalget i 2000. Civilstyrelsen foretog angiveligt på baggrund af redegørelsen en høring af Z, og advokat B fremkom ved brev af 26. april 2011 på fondsbestyrelsens vegne med bemærkninger til Zs redegørelse om aktieoverdragelsen.

J var den 12. april 2011 udtrådt af bestyrelsen, og advokat I var indtrådt som ny bestyrelsesformand i stedet for H, der herefter var menigt bestyrelsesmedlem. Desuden indtrådte L i bestyrelsen den 27. april 2011.

I breve af 30. maj 2011 til C og H meddelte Civilstyrelsen, at man på baggrund af redegørelserne af 15. november 2010 og 31. januar 2011 agtede at afsætte dem som medlemmer af bestyrelsen. Civilstyrelsen lagde i den forbindelse bl.a. vægt på uddelingerne, der var sket i strid med erhvervsfondslovens § 43, og på at der i en række tilfælde i forbindelse med beslutninger om transaktioner mellem fonden og selskaber ejet eller kontrolleret af bestyrelsesmedlemmer havde forekommet inhabilitet, ligesom det ikke var godtgjort, at transaktionerne var gennemført til markedsvilkår.

Den 20. juni 2011 udtrådte C og H af fondens bestyrelse, og den 5. juli 2011 indtrådte ... og ... i bestyrelsen.

Fondsbestyrelsen, der nu bestod af advokat I, L, ... og ..., var den 15. august 2011 til møde med Civilstyrelsen. På mødet deltog også advokat B og advokatfuldmægtig ...

Den 17. august 2011 udtrådte advokat I og L af fondsbestyrelsen.

H henviste i e-mail af 4. september 2011 til advokat I til, at han var kommet i besiddelse af Civilstyrelsens akter i sagen, og han understregede på den baggrund

bl.a., at mødet den 15. august 2011 var kommet i stand på opfordring fra fondsbestyrelsen. Af e-mailen fremgår desuden bl.a. følgende:

”[...]

I afsnit 5 oplyser I, at årsagen til mødet er, at man i ... bestyrelsen arbejder på at belyse nogle af de spørgsmål om muligt erstatningsansvar, som Civilstyrelsen har rejst i agterskrivelsen vedrørende H og C. Særligt nævnte I, at man var ved at undersøge transaktionerne vedrørende salg af aktier i 2000 samt fondens samhandel med Å-koncernen i forbindelse med ...-Ejendomme. I oplyste endvidere, at bestyrelsen havde set på udlejningen af de fritidsejendomme, som lå i et af fondens datterselskaber’.

Jeg agter at oplyse Civilstyrelsen om, at sådanne undersøgelser er sket uden at C, P eller jeg er blevet hørt. Jeg agter endvidere at oplyse Civilstyrelsen om, at I har undladt i forbindelse med hans oplysninger om relationerne til C, at oplyse Civilstyrelsen om, at han gennem invitation fra C har opholdt sig gentagne gange i et af de omhandlede fritidshuse, vel vidende at det var ... fondsejede huse, og at C var vært.

Som nævnt kommer det helt bag på mig, at den advokat, som jeg personligt har antaget til at bistå den daværende bestyrelse i ... i sagen overfor Civilstyrelsen nu er tilstede i et møde – sammen med sin advokatfuldmægtig – og i et ærinde, som består i at anklage den daværende bestyrelse yderligere. Jeg citerer fra notatet fra Civilstyrelsen, hvor B uopfordret et citeret for følgende: ’B oplyste endvidere, at man var blevet opmærksom på, at der var ydet P et ulovligt aktionærlån fra et af fondens datterselskaber, ...’ Dels er udsagnet stærkt misvisende. B vælger med det oplyste, at give indtryk af, at forholdet er ham bekendt af nyere dato, og undlader helt at gøre Civilstyrelsen opmærksom på – hvilket er af afgørende betydning – at han har kendt til forholdet i mere end et halvt år, og han har været rådgiver vedrørende afvikling af lånet. Dels er oplysningen en særdeles grov advokatmæssig tilsidesættelse af de advokatmæssige etiske regler. Uagtet Bs abnorme indledende opfattelse af, at han til trods for, at jeg som hvervgiver fastlægger, hvem der er klient, så mente, at han som advokat kunne repræsentere en juridisk enhed. Jeg gjorde ved flere lejligheder opmærksom på, at B alene repræsenterede den fondsbestyrelse, som var under anklage.

[...].”

Advokat I videresendte e-mailen til advokat B, der i e-mail af 20. september 2011 henviste til, at han og advokat I løbende havde understreget, at Y repræsenterede fonden og dens bestyrelse og ikke bestyrelsesmedlemmernes individuelle interesser.

I e-mail af 20. september 2011 skrev H bl.a. følgende til advokat B:

”[...]

Jeg har ved adskillige lejligheder understreget, at henvendelsen til Y kom fra C og mig idet, det var os, som Civilstyrelsen havde tilskrevet. Du understreger selv i det af mig med gult markerede felt, det som jeg har hævet, og også blev rådgivet om, at der kan ikke ske en ubetinget adskillelse mellem fonden som juridisk person, og de fysiske personer, som udgør fondens bestyrelse.

Når jeg skrev til ..., så var det ikke fordi jeg har intention om at gå yderligere ind i denne problematik, men jeg blev stærkt indigneret over at fondens advokat oplyser Civilstyrelsen om et nyt forhold, som ikke har været til behandling hos Civilstyrelsen tidligere. Jeg vil være taknemmelig for, om du ville orientere mig om, hvorfor du fandt anledning til at bringe dette emne på banen under et møde, som blev hold af helt andre årsager.

[...].”

Advokat B skrev i e-mail af 20. september 2011 bl.a. følgende:

”[...]

Jeg går ud fra, at du tænker på min oplysning under mødet med fondsmyndigheden vedrørende det ulovlige aktionærlån. Min oplysning var afstedkommet af, at fondsmyndigheden havde tilkendegivet, at man forventede orientering, hvis der forelå andre forhold. For god ordens skyld kan jeg til din orientering oplyse, at jeg under mødet også orienterede om, at lånet var etableret efter rådgivning fra en advokat, og at lånet var tilbagebetalt.

[...].”

Den 13. januar 2012 udtog Xs Familiefond repræsenteret af A stævning mod bl.a. C, P og H med påstand om erstatning for fondens tab i forbindelse med de dispositioner fra fondsbestyrelsens side, som sagen i Civilstyrelsen også havde omhandlet.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Advokat M har på vegne af C, P og H påstået, at advokat A har tilsidesat god advokatskik ved at påtage sig at repræsentere Xs Familiefond i forbindelse retssagen mod C, P og H.

Advokat M har til støtte herfor gjort gældende, at C, P og H i forbindelse med den sag, der verserede på baggrund af Civilstyrelsens henvendelser af 18. oktober og 4. november 2010, afgav fortrolige oplysninger til advokater fra Y Advokatpartnerselskab som de ikke ville have givet, hvis de havde vidst, at en advokat fra samme firma senere skulle repræsentere fonden i en sag mod dem.

Advokat M har desuden gjort gældende, at en advokat i sagens natur ikke kan modtage oplysninger fra en juridisk person uden, at der nødvendigvis er fysiske

personer, der handler på den juridiske persons vegne og forsyner advokaten med de oplysninger, som advokaten skal anvende ved sin repræsentation. Det kan derfor ikke være i overensstemmelse med god advokatskik, at advokaten – under henvisning til at han ikke repræsenterer de enkelte bestyrelsesmedlemmer – efterfølgende benytter de oplysninger, som bestyrelsesmedlemmerne har givet ham som led opfyldelsen af deres pligter som bestyrelsesmedlem, mod de personer selv. Personer, der agerer på vegne af en juridisk person og i den egenskab giver oplysninger til en advokat, skal kunne gøre det uden risiko for, at advokaten bruger oplysningerne mod personer selv – ellers vil en advokat, der repræsenterer en juridisk person, ikke kunne komme i besiddelse af de oplysninger, der er nødvendige til varetagelse af den juridiske persons interesser.

Advokat M har desuden anført, at også advokat Is venskab med H og C samt advokat Is medlemskab af bestyrelsen i Xs Familiefond kan have medført, at Y Advokatpartnerselskab, og dermed advokat ..., har modtaget fortrolige oplysninger, der nu kan få betydning i forbindelse med retssagen, og at venskabet i sig selv er til hinder for, at Y Advokatpartnerselskab kan repræsentere fonden i en sag mod bestyrelsen.

Advokat M har desuden gjort gældende, at advokater fra Y Advokatpartnerselskab tidligere har repræsenteret både fonden, fondsbestyrelsen og de enkelte bestyrelsesmedlemmer i forbindelse med sagen rejst af Civilstyrelsen, idet advokat I og efterfølgende advokat B blev antaget til at besvare henvendelser fra Civilstyrelsen, som var sendt direkte til de enkelte medlemmer af fondsbestyrelsen. De enkelte bestyrelsesmedlemmer har således været af den opfattelse, at advokat B repræsenterede dem i sagen rejst af Civilstyrelsen, og bestyrelsesmedlemmerne handlede i overensstemmelse med denne opfattelse.

Indklagede:

Advokat N har på vegne af advokat A påstået frifindelse og har til støtte herfor gjort gældende, at de involverede advokater fra Y Advokatpartnerselskab hele tiden har repræsenteret fonden og dens bestyrelse, men ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer, hvilket der løbende er gjort opmærksom på, uden at bestyrelsesmedlemmerne af den grund afbrød samarbejdet. Bestyrelsesmedlemmerne er i den forbindelse også blev rådgivet om at antage individuel advokathjælp, hvilket de i et vidt omfang også har gjort.

Advokat N har desuden anført, at C, P og H, da de afgav oplysninger til advokat As kolleger fra Y Advokatpartnerselskab, var klar over, at man repræsenterede fonden og ikke de individuelle bestyrelsesmedlemmer, ligesom bestyrelsesmedlemmerne var klar over, at der på baggrund af sagen kunne blive tale om at rejse krav mod bestyrelsesmedlemmer.

Advokat A har endvidere anført, at C, P og H som bestyrelsesmedlemmer havde pligt til at afgive oplysninger i sagen over for fondsmyndighederne.

Endelig har advokat N anført, at Y Advokatpartnerselskab burde betragtes som rette indklagede, idet det alene skyldes en processuel disposition, at sagsanlægget er sket i advokat As navn.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 10 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Spørgsmålet i sagen er, om advokat A har handlet i strid med god advokatskik ved at påtage sig at repræsentere Xs Familiefond i sagen mod de tidligere bestyrelsesmedlemmer. Sagen er derfor behandlet som en klage over advokat A og ikke som en klage over Y Advokatpartnerselskab som sådan.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

8 medlemmer udtaler:

H rettede den 12. oktober 2010 henvendelse til advokat I med anmodning om bistand til at få gennemført en ændring af fondens vedtægt, og efterfølgende rettede han den 20. oktober 2010 henvendelse til advokat I med henblik på bistand til besvarelse af brev af 18. oktober 2010 fra Civilstyrelsen. Sagen blev herefter overdraget til advokat B.

Disse medlemmer lægger til grund, at H rettede henvendelse til advokat I på fondens vegne i egenskab af formand for fondsbestyrelsen, således at advokat B blev antaget af fondsbestyrelsen til at yde fonden bistand.

Ved e-mail af 14. november 2010 til H, C og J gjorde advokat B – samtidig med at han fremsendte udkast til besvarelsen af Civilstyrelsens henvendelser til fonden – første gang opmærksom på, at man fra Y Advokatpartnerselskabs side opfattede opdraget sådan, at man repræsenterede fonden og ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer.

Disse medlemmer finder, at den nævnte bemærkning i e-mailen af 14. november 2010 sammenholdt med indholdet af besvarelsen til Civilstyrelsen må ses som udtryk for, at advokat B i hvert fald fra dette tidspunkt var klar over, at der i den konkrete situation bestod et modsætningsforhold mellem på den ene side fonden og fondsbestyrelsens interesser og på den anden side de enkelte bestyrelsesmedlemmers interesser, hvorfor advokat B, da han fortsatte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver, tilkendegav, at han var og anså sig for at være i en situation, hvor hans opdragsgiver var inhabil i relation til at instruere ham om sagen.

Disse medlemmer finder derfor, at advokat B ved at fortsætte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver afskar sig selv og sine kolleger hos Y Advokatpartnerselskab, herunder advokat A, fra senere at repræsentere fonden imod de enkelte bestyrelsesmedlemmer personligt.

Disse medlemmer finder herefter, at advokat A ved at påtage sig at repræsentere fonden i sagen mod de enkelte bestyrelsesmedlemmer, har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, hvorfor han i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, bør pålægges en bøde på 10.000 kr.

2 medlemmer udtaler:

Allerede ved modtagelsen af Civilstyrelsens skrivelse af 18. november 2010 måtte klagerne i deres egenskab af professionelle bestyrelsesmedlemmer, hvoraf én havde advokatbestalling, være klar over, at en besvarelse af henvendelsen nødvendigvis måtte medføre undersøgelser af fondsbestyrelsens beslutninger, og at der i den forbindelse måtte foretages vurderinger af lovligheden af de truffe dispositioner både set i forhold til vedtægtsbestemmelserne og til fondslovgivningen i almindelighed.

Det må have stået klagerne klart, at muligheden for, at der i den forbindelse kunne blive tale om erstatningsansvar, var nærliggende.

Det må ligeledes have stået klagerne klart, at Y Advokatpartnerselskab enten måtte vælge at varetage klagernes personlige interesser eller fondens interesser.

Civilstyrelsens skrivelse af 4. november 2010 accentuerede denne problemstilling. Den 6. november 2010 tilkendegav Y Advokatpartnerselskab ved advokat I i intern e-mail, at han havde talt med H, og at denne var indforstået med at Y Advokatpartnerselskab alene repræsenterer fonden. I e-mail af 7. november 2010 anførtes udtrykkeligt, at opdraget vedrørte repræsentationen af Xs Familiefond.

Af internt notat vedrørende et møde den 12. november 2010 blev der på ny refereret til den omstændighed, at Y Advokatpartnerselskab ikke kunne rådgive/varetage det enkelte bestyrelsesmedlems interesser.

I e-mail af 14. november 2010 blev det på ny bekræftet, at opdraget alene var at repræsentere fonden.

I den efterfølgende tid blev der koblet en række advokater på sagskomplekset, direkte engageret af det enkelte bestyrelsesmedlem.

I e-mail af 30. december 2010 kl. 17.39 konkluderede Y Advokatpartnerselskab ved advokat B følgende:

”Jeg har forstået fondsbestyrelsen således, at Y fortsætter arbejdet med undersøgelsen af de forhold, som civilstyrelsen har anmodet om en redegørelse for, samt af andre forhold som fondsbestyrelsen måtte anmode om. I det omfang vi bliver opmærksom på forhold, som det er relevant for fondsbestyrelsen at være opmærksom på, vil vi orientere fondsbestyrelsen herom.

Vi repræsenterer fortsat alene fondens interesser. Da fondsbestyrelsen er en integreret del af fonden, vil vi også rådgive fondsbestyrelsen om de tiltag, som fondsbestyrelsen bør iværksætte på fondens vegne, og om den måde hvorpå fondsbestyrelsens medlemmer bør agere i deres egenskab af fondsbestyrelsesmedlemmer. Dog må de individuelle medlemmer af fondsbestyrelsen i relation til forhold, hvor medlemmets private interesser kan være stridende mod fondens interesser, søge selvstændig advokatbistand, som det allerede er sket.”

Da det således fra første færd har været klart for klagerne, at Y Advokatpartnerselskab alene varetog fondens interesser, ligesom klagerne antog egen advokat, stemmer disse medlemmer af nævnet for en frifindelse af indklagede.

Som følge af udfaldet af stemmeafgivningen pålægger Advokatnævnet herefter i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokat A en bøde på 10.000 kr.

Advokat A kan indbringe afgørelse for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejeloves § 147 d.

Herefter bestemmes:

Advokat A pålægges en bøde på 10.000 kr.”

Forklaringer

Advokat A har forklaret blandt andet, at han har arbejdet i Y Advokatpartnerselskab i 18 år. Han var forinden ansat 3 år hos Kommunernes Landsforening. Han kom ind i sagen, da hans kollega, B, bad ham om det. B var involveret i overvejelserne om anlæggelse af sagen, og der var en forventning om, at sagen kunne trække ud i flere år. Forinden sagen blev anlagt, havde han et enkelt møde med fondsbestyrelsen, hvor de accepterede, at det var ham, der skulle føre sagen.

Han var bekendt med det forudgående sagsforløb, og han var i besiddelse af alt sagsmaterialet - hvilket omfattede et utal af mapper - herunder de interne notater. Der var ingen restriktioner, og han havde sat sig ind i materialet.

Advokat B har forklaret blandt andet, at han er partner hos Y Advokatpartnerselskab, hvor han har arbejdet siden 1997. Forinden var han fuldmægtig i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Han beskæftiger sig primært med selskabsret, fondsret og børseret.

I oktober 2010 blev han kontaktet af sin kollega, advokat I, der havde behov for bistand til en sag om vedtægtsændringer for fonden. I nævnte ikke, hvilken fond, der var tale om. Efterfølgende blev han spurgt om, hvorvidt han kunne deltage i et møde med fondsbestyrelsesformanden, H, da Civilstyrelsens havde bedt bestyrelsesformanden om en redegørelse om forskellige forhold i fonden. Foruden ham deltog H, advokat I og advokatfuldmægtig ... i mødet. På mødet redegjorde H blandt andet for fondens historie og etablering samt om fondens ejendomme og uddelinger af legater, hvilket var nogle af de områder, som Civilstyrelsen øn-

skede belyst. H redegjorde endvidere for uddeling af legater til bestyrelsesmedlemmerne J og C, herunder at uddelingerne var sket efter råd fra revisor, da revisor var af den opfattelse, at der var pligt til også at uddele legater til bestyrelsesmedlemmer. På dette møde orienterede han H om, at uddelingerne til bestyrelsesmedlemmerne - efter hans vurdering - var i strid med erhvervsfundsloven. Der blev ikke på dette møde indgået aftale om, at han skulle repræsentere fonden.

Efter mødet gik de i gang med at indhente materiale til brug for besvarelsen af Civilstyrelsens henvendelse. Da det andet brev af 4. november 2010 fra Civilstyrelsen blev modtaget, betød det yderligere og grundigere undersøgelser. Det var oplagt, at såfremt der viste sig at være problemer i relation til salget af aktierne i 2000, ville Y ikke kunne repræsentere både fonden og de enkelte bestyrelsesmedlemmerne, hvilket han drøftede indgående med H. Han vejledte ikke bestyrelsesmedlemmerne direkte om de mulige konsekvenser af undersøgelserne, men set i lyset af, at han flere gange klart havde givet udtryk for, at han repræsenterede fonden, var det ret evident, at det materiale, som de indhentede til brug for besvarelsen af Civilstyrelsens henvendelse, kunne få konsekvenser for bestyrelsesmedlemmerne.

Advokatfuldmægtig ... og han selv udarbejdede en liste over det materiale, som de fandt nødvendigt til brug for sagen, og de gennemgik Å A/S' arkiv i Horsens. De havde i den forbindelse et møde med ... den 9. november 2010, hvor ... allerede havde fundet rigtig mange dokumenter og meget materiale frem til brug for sagen. Han diskuterede endvidere de ulovlige uddelinger med ... og C, hvor de drøftede hvilke ulovlige uddelinger, der var tale om, og han tilkendegav, at det var hans klare opfattelse, at der skulle ske tilbagebetaling af beløbene. C oplyste i den anledning, at der var ydet et lån til hans bror, P, og de drøftede, hvorvidt der var tale om et ulovligt aktionærlån. I forbindelse med drøftelserne tilkendegav han utvetydigt, at han repræsenterede fonden og ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer. Han afviste at bistå med at finde en løsning på tilbagebetaling af lånet, og han anbefalede således C at kontakte en advokat. I november 2010 havde han endvidere møder med de enkelte bestyrelsesmedlemmer om sagen, hvor ... udfærdigede interne referater af møderne.

Han har udarbejdet referatet fra mødet den 12. november 2010. På det tidspunkt var det indlysende, at en række af de forhold, som Civilstyrelsen havde spurgt ind til, kunne betyde, at bestyrelsesmedlemmerne kunne have modsat rettede interesser i forhold til fonden, hvorfor

han klart gjorde bestyrelsen opmærksom på, at de hver især måtte søge advokatbistand. H erklærede sig enig i denne adskillelse.

Herefter udarbejdede han en redegørelse til Civilstyrelsen, der blandt andet omhandlede fondens uddelingspraksis, herunder lovligheden heraf, samt tilbagebetaling. Der herskede ikke megen tvivl om, at der var tale om ulovlige uddelinger. I mail af 14. november 2010 gentog han, at han alene repræsenterede fonden, hvilket ikke gav anledning til bemærkninger.

I forbindelse med et telefonmøde den 30. november 2010 med fondens bestyrelse redegjorde han blandt andet for sine overvejelser om aktieoverdragelsen, herunder inhabilitet og eventuelt erstatningsansvar. C oplyste hertil, at idet advokat ... havde forestået sagsbehandlingen af aktieoverdragelsen, var de ude over problematikken med habilitet, og det blev aftalt, at han skulle kontakte ... for en nærmere drøftelse herom. De aftalte endvidere, at han skulle drøfte sagen med Civilstyrelsen. Allerede under dette møde oplyste han om muligheden for, at der kunne anlægges en sag om erstatningsansvar for bestyrelsesmedlemmerne.

Under et efterfølgende møde med Civilstyrelsen den 2. december 2010 blandt andet om karakteren af den ønskede dokumentation for aktieoverdragelsen i 2000, tilkendegav Civilstyrelsen, at der ville blive set med kritiske øjne på spørgsmålet om habilitet. Under mødet ansøgte han mundtligt om aktindsigt, og det er hans opfattelse, at han ikke fik aktindsigt i Hs private forhold, da han netop var fondens advokat. I forlængelse af mødet i Civilstyrelsen og et efterfølgende møde i fondsbestyrelsen, opsummerede han i mail af 3. december 2010 til fondsbestyrelsen sagens forløb og hans fremtidige opgaver i relation hertil. Den 6. eller 7. december 2010 blev han kontaktet af C, der oplyste, at han nu havde behov for advokatbistand og bad ham om at anvise en advokat, hvilket han gjorde.

Der var en del aktivitet i sagen over jul og nytår 2010, hvor de blandt andet drøftede indgåelse af en suspensionsaftale. H stillede i den anledning spørgsmålstejn ved opdraget og Ys habilitet i sagen. Han overvejede ikke at udtræde af sagen på dette tidspunkt, da det efter hans opfattelse ville efterlade fonden i et ”retstomt rum”, og fonden i givet fald i princippet skulle starte forfra med undersøgelserne. C udtrykte i øvrigt ikke bekymring herom. Bestyrelsesmedlemmerne havde ikke nødvendigvis sammenfaldende interesser i den anledning, f.eks. var J ikke involveret i aktieoverdragelsen i 2000.

Revisionsfirmaet Z blev involveret i sagen, da Civilstyrelsen bad Z om en udtalelse vedrørende aktieoverdragelsen. Bestyrelsesmedlemmernes holdning var generelt, at Z var garant for, at aktierne var overdraget til en korrekt pris.

Efter Civilstyrelsens brev af 30. maj 2011 havde han ikke megen kontakt til C og H, men han er bekendt med, at I havde kontakt til dem. Han udførte alt juridisk arbejde for den nye bestyrelse, og han var også med i beslutningen om at udtage stævning mod tidligere medlemmer af bestyrelsen.

Vidnet I har forklaret blandt andet, at han har været advokat siden 1989. Han stoppede som partner i Y Advokatpartnerselskab den 1. maj 2014 og er nu selvstændig advokat. Han kendte C via H. Y udførte ikke noget arbejde for familiefonden forinden dette forløb. I oktober 2010 henvendte H sig til ham angående en ændring af fondens vedtægter, og H kontaktede ham igen umiddelbart efter, at H havde modtaget brevet af 18. oktober 2010 fra Civilstyrelsen. Han bad B om bistand til sagen, hvorefter de tre holdt et møde - formentlig den 1. november 2010. De drøftede, hvad der skulle ske, og B gjorde meget ud af, at alt skulle frem, så de kunne besvare henvendelsen fra Civilstyrelsen bedst muligt. B gjorde det endvidere meget klart, at han repræsenterede fonden, og at bestyrelsesmedlemmerne i givet fald selv skulle kontakte en advokat. Han havde selv en drøftelse med H om, at Y alene kunne repræsentere fonden. Referatet fra mødet den 12. november 2010 stemmer overens med det, han erindrer passerede under mødet.

Han var ikke direkte involveret i selve sagsbehandlingen angående besvarelsen af henvendelsen fra Civilstyrelsen. Han læste ikke redegørelsen og skulle ikke godkende denne. Han er bekendt med, at B og ... var i Horsens. Han talte lidt med H i november 2010 - men ikke om noget i relation til sagen. Drøftelserne angående varetagelse af interesser og suspensionsaftalen var han ikke direkte involveret i, men han drøftede kort problematikken angående suspension med H.

De drøftede Civilstyrelsens brev af 30. maj 2011 indgående, og som følge heraf udtrådte C og H af bestyrelsen, og der skulle findes to nye bestyrelsesmedlemmer. B anbefalede ..., og L kendte ..., som var forhenværende dommer.

H blev meget vred over et brev fra B, hvori der blev taget forbehold for at gøre et erstatningsansvar gældende. Han var vidende om brevet, men ordlyden var ikke stemt af med ham. Han udtrådte af bestyrelsen i midten af august 2011 på samme tid som L navnlig som følge af, at de under et møde med Civilstyrelsen blandt andet blev bedt om at redegøre for deres interne relationer. Både han og L havde relationer til H, hvorefter de valgte at udtræde af bestyrelsen.

Vidnet ... har forklaret blandt andet, at han var ansat hos Y Advokatpartnerselskab som advokatfuldmægtig under advokat B fra august 2010 til oktober 2011. Han arbejder nu i Finanstilsynet.

Han deltog i mødet den 1. november 2010 med advokat I, B og H. De drøftede blandt andet Civilstyrelsens henvendelse om uddeling af legater, herunder uddelingen til bestyrelsesmedlemmer og revisors rolle heri. Det blev aftalt, at Y skulle bistå med besvarelse af henvendelsen til Civilstyrelsen. Han erindrer ikke, om de drøftede, hvem Y i givet fald skulle repræsentere, eller om Y alene skulle repræsentere fonden.

De drøftede hvilket materiale, de havde behov for til besvarelse af henvendelsen fra Civilstyrelsen. De tog til Horsens for at gennemgå alt materiale angående fonden på Å A/S' arkiv. Under forløbet talte de primært med De hilste på C og P, men han drøftede ikke sagen med dem. Han var ikke involveret i drøftelser om, hvem de repræsenterede. Han var klar over, at I havde drøftelser med H om sagen. Der var tydeligvis en eller anden diskussion om deres repræsentation, men det var nok mere et spørgsmål om personlighed. Han oplevede, at H udtrykte frustration, hvis de stillede spørgsmål om noget, som H fandt evident.

Vidnet ... har forklaret blandt andet, at han har været partner hos Q siden 2008. Han blev involveret i sagen den 7. december 2010, hvor C kontaktede ham. Det drejede sig om problemer med en aktieoverdragelse i 2000. B havde foretaget forudgående undersøgelser, hvor det blev klart, at der kunne være modsætningsforhold mellem bestyrelsen og fonden, hvorfor B kontaktede ham med henblik på at repræsentere blandt andet C. I forbindelse med indgivelse af stævningen mod Z var hans klienter C og dennes selskaber. C havde en interesse i at dele den rådgivning, som han modtog, med den øvrige bestyrelse. C skiftede advokat i september

2011, og han har ikke siden haft noget at gøre med sagen. Han har dog repræsenteret P i en sag mod en tidligere rådgiver.

Vidnet ... har forklaret blandt andet, at han er tidligere dommer og retspræsident. Han blev ringet op af L, der oplyste, at de havde brug for to bestyrelsesmedlemmer til Xs Familiefond. Han kender L, der havde været dommerfuldmægtig ved hans embede i en kort periode, inden hun blev ansat ved Århus Kommune. Han havde intet forudgående kendskab til fonden eller bestyrelsesmedlemmerne. Fondens var nødlidende, og han blev gjort bekendt med de alvorlige agterskrivelser fra Civilstyrelsen. Det var en stor opgave at rydde op i fonden. Der var blandt andet problemer angående en aktieoverdragelse i 2000 samt fondens ejendomme, og de var nødsaget til at inddrage fondsmyndighederne i arbejdet. Fondens brugte på daværende tidspunkt B som juridisk rådgiver. Han deltog i mødet den 5. juli 2011, hvor B redegjorde for sagen. Under mødet blev det drøftet, hvorvidt de fortsat kunne benytte Y som advokat. Under denne drøftelse forlod B og I mødet. Han og L blev enige om, at det var rettest fortsat at benytte Y som rådgiver.

Den 5. august 2011 var de til møde i Civilstyrelsen, hvor de drøftede, om dette var en opgave, som bestyrelsen kunne løfte, og der blev spurgt meget ind til de personlige relationer i bestyrelsen. Det blev gjort helt klart, at såfremt bestyrelsen skulle klare arbejdet alene, skulle bestyrelsen bestå af medlemmer uden personlige relationer til de tidligere medlemmer af bestyrelsen. L og I tog konsekvensen heraf og udtrådte af bestyrelsen. ... indtrådte herefter i bestyrelsen.

Selve sagsanlægget mod flere af de tidligere bestyrelsesmedlemmer blev drøftet i løbet af efteråret 2011, og de startede med at udarbejde et skønstema med henblik på at fastlægge værdien af de overdragne aktier.

B og han havde møde med Civilstyrelsen den 22. december 2011, hvor Civilstyrelsen gav udtryk for, at de stadigvæk så med stor alvor på sagen, og granskning blev bragt på banen. Civilstyrelsen kunne imidlertid godt se, at bestyrelsen var dybt nede i sagens materie og arbejdede hårdt på at rydde op. Spørgsmålet om politianmeldelse blev tillige drøftet. De fik opfattelsen af, at det mente Civilstyrelsen var en god idé, og at det skulle være bestyrelsen, der skulle indgive anmeldelsen.

I løbet af julen og nytåret 2011 bad de Y om at udarbejde en stævning, og han havde en drøftelse med advokat A vedrørende udformningen heraf. Stævningen blev indgivet den 13. januar 2012, og der blev samtidig rettet henvendelse til politiet blandt andet angående overtrædelse af fondsloven. Så vidt han husker, fik de en meddelelse om, at politiet ikke ville foretage sig yderligere, efter der var sendt et par bødeforlæg til blandt andet C og måske nok også til H for ulovlig uddeling af legater. Han mener, at bøderne blev vedtaget. Som han erindrer det, fik fonden ikke en bøde.

Vidnet H har forklaret, at han kom ind i fondens bestyrelse i 1990. Han havde forinden varetaget fondens juridiske anliggender. Brevet fra Civilstyrelsen af 18. oktober 2010 var adresseret til ham. Han drøftede brevet med sin gode ven, advokat I, og han var til møde med I og advokat ... om uddeling af legater. Han orienterede ... om, hvorledes uddelingen af legater skete, hvilket ... erklærede sig tilfreds med, men ... nævnte i den anledning, at vedtægterne ikke var ført á jour. Han bad derfor I om at bistå ham med en opdatering af vedtægterne. Han havde forinden talt med C og J herom, og han havde fået deres accept.

Anmodningen til Y gik ud på, at Y skulle bistå med en besvarelse af Civilstyrelsen henvendelse. Han var da ikke opmærksom på reglerne om, at man ikke måtte uddele legater til bestyrelsesmedlemmer. Da det andet brev fra Civilstyrelsen blev modtaget, var der enighed i bestyrelsen om, at der skulle ske en samlet besvarelse af brevene. Han erindrede ikke helt, hvorledes aktieoverdragelsen i 2000 var sket, men advokat ... havde brugt ca. to år herpå, blandt andet fordi der var usikkerhed om, hvilke vedtægter, der var gældende for fonden, idet den tidligere administrator, ..., havde ændret disse flere gange.

Han erindrer ikke konkret, hvad de drøftede på mødet den 1. november 2010. Efter anmodning fra I sendte han ved mail af 6. november 2010 et notat om familiefonden, som han utvivlsomt har udarbejdet. På det tidspunkt var han helt overbevist om, at I repræsenterede fonden i overensstemmelse med anmodningen.

Den 12. november 2010 deltog han i et møde i Århus med I, advokat B, C og J. Som han erindrer det, var repræsentationen ikke noget, de drøftede. Han kan huske, at han har modtaget mailen af 14. november 2010 fra B, hvilket var en af den slags mails, som han ”fór i blækhu-

set af”, og han drøftede det med I. Det kom ”ud af det blå”, at B pludselig mente, at der skulle underskrives en suspensionserklæring. Han ved ikke hvorfor, men det havde måske noget med aktieoverdragelsen at gøre. Han skrev til B, at det ikke var noget, man anbefalede klienter. Han erindrer ikke, at han har modtaget kopi af mails fra advokat ... til C. I forbindelse med suspensionsaftalerne søgte han ikke egentlig juridisk bistand, men han drøftede dette med sin tidligere studiekammerat, advokat ..., der dels anbefalede ham ikke at skrive under og dels oplyste ham om, at det normalt var modparten, der foreslog en suspensionsaftale.

Han og ... brugte en del tid på at finde materiale frem til Bs undersøgelser. I perioden fra ... fratrådte som administrator, og indtil Z indtrådte som administrator, har ... nok været ad hoc administrator.

Han prioriterede ikke repræsentationsproblematikken fra starten, da han var sikker på, at det havde I helt styr på. Han er ikke bekendt med mailen af 6. november 2010 fra I til B og ... I december 2010 opstod den meget mærkelige opfattelse fra B om, at denne alene repræsenterede fonden, hvilket han indgående drøftede med I. Han er således meget uforstående overfor mailen af 6. november 2010, idet I klart havde tilkendegivet overfor ham, at man ikke på den måde kunne adskille fonden og dens bestyrelsesmedlemmer. Det fik han bekræftet af ..., hvilket beroligede ham. Han erindrer ikke telefonmødet af 30. november 2010.

Bs mail af 27. december 2010 gav ham ikke anledning til at søge advokatbistand. Det stod ham klart, at der kunne være en interessekonflikt mellem fonden og bestyrelsen, hvorfor han den 28. december 2010 skrev til I, at hvis I ikke tillige repræsenterede ham, måtte I udtræde af sagen, hvortil I i mail af 29. december 2010 svarede, at han repræsenterede ham. Han erindrer ikke telefonmødet den 30. december 2010. Det er hans opfattelse, at Jim Ønskebjerg i opsummerende mail af 30. december 2010 tilkendegav, at han tillige repræsenterede bestyrelsen. Det var endvidere hans opfattelse, at der ikke var grundlag for at gøre et erstatningskrav gældende.

Han deltog flere gange i møder med B og ..., hvor han udleverede materiale og gav oplysninger i det omfang, han kendte til forholdene, herunder hvorledes transaktionerne i 2000 efter hans opfattelse havde fundet sted. Han var da af den sikre overbevisning, at det var i hans interesse, at I og B fandt ud af, hvad der reelt var sket. Han forklarede dem om hele forløbet

vedrørende sommerhuset, hytten i Skotland, husene i Frankrig med videre. Hvis han havde været bekendt med problemerne om repræsentationen, var der i givet fald mange oplysninger, han ikke umiddelbart ville have videregivet uden først at have indhentet en vurdering heraf. Blandt disse oplysninger var der mange, som fonden ikke selv kunne have fundet frem til. Han blev på intet tidspunkt orienteret om, at oplysningerne kunne anvendes til at anlægge en sag mod ham. Det kom som et chok, da der blev udtaget stævning. Efter sit indhold hviler stævningen i høj grad på de oplysninger, som han og C gav B. Det er hans opfattelse, at C havde samme overbevisning om repræsentationen som ham, da C havde kontaktede ham herom.

Han har været til afhøring hos Syd- og Sønderjyllands Politi om de ulovlige uddelinger af legater, og politiet var i besiddelse af en fuldstændig liste over de legater, fonden havde uddelt. Han har efterfølgende fået og betalt et bødeforlæg på 20.000 kr. C og J har tillige fået bødeforlæg. Han er ikke bekendt med, om fonden fik et bødeforlæg, men P fik ikke et bødeforlæg.

Det har efter hans mening ingen betydning, at I efterfølgende kom ind i fondens bestyrelse, idet C foreslog I som bestyrelsesformand navnlig på grund af deres personlige relationer.

Advokat A har procederet i overensstemmelse med påstandsdokument af 9. december 2014, hvori er anført:

”ANBRINGENDER:

Sagsøger bestrider, at der er handlet i strid med god advokatskik og bestrider, at den af flertallet angivne begrundelse kan føre til en tilsidesættelse af god advokatskik.

Sagsøger er i det væsentlige enig i mindretallets begrundelse.

Sagsøger gør gældende, at det fra sagens opstart og Ys accept af opdraget har stået klagerne klart, at der forelå modstridende interesser mellem fonden og de fondsbestyrelsesmedlemmer, der havde handlet på vegne fonden, og hvis handlinger gav anledning til Civilstyrelsens forespørgsler, og at den daværende fondsbestyrelse under disse omstændigheder accepterede, at Y alene repræsenterede fonden og ikke klagerne personligt. Der henvises til indholdet af henvendelserne fra Civilstyrelsen og møder samt telefonsamtale henholdsvis korrespondance mellem Y og medlemmer af den daværende fondsbestyrelse, den 1. november, 6. novem-

ber, 7. november, 12. november, 14. november 2010 og løbende i den efterfølgende behandling.

Der er enighed om, at Y blev antaget af den daværende fondsbestyrelse (der er det organ, der kunne handle på fondens vegne) til "at yde fonden bistand".

Der er således lagt til grund af flertallet (og lagt til grund af mindretallet), at der ikke består noget klientforhold mellem Y og klagerne, hvoraf to var bestyrelsesmedlemmer og en var tidligere bestyrelsesmedlem.

Det gøres gældende, at god advokatskiks regler om interessekonflikter er værnsregler for klienter – og ikke for personer, der ikke har eller har haft et klientforhold i den konkrete situation. Reglerne om god advokatskik giver ikke et værn for personer, der – uden at være eller have været klienter i den konkrete situation – er at betragte som modparter.

Det bestrides, at e-mail af 14. november 2010 er "første gang", hvor Y gør opmærksom på, at repræsentationen alene er med Fonden som klient, cfr. flertallets begrundelse side 15 øverst.

Når flertallet anfører (side 15), at "*Disse medlemmer finder, at den nævnte bemærkning i e-mail af 14. november 2010 sammenholdt med indholdet af besvarelsen til Civilstyrelsen må ses som udtryk for, at advokat B i hvert fald fra dette tidspunkt var klar over, at der i den konkrete situation bestod et modsætningsforhold mellem på den ene side fonden og fondsbestyrelsens interesser og på den anden side de enkelte bestyrelsesmedlemmers interesse...*" er det for så vidt angår "*i hvert fald fra*" korrekt, men det har været åbenbart for klagerne fra sagens opstart og således fra før 14. november 2010.

Når det videre i kendelsen er anført: "*hvorfor advokat B, da han fortsatte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver, tilkendegav, at han var og anså sig for at være i en situation, hvor hans opdragsgiver var inhabil i relation til at instruere ham om sagen.*" er indholdet af denne del af begrundelsen ikke af en sådan klarhed, at den kan begrunde det af flertallet statuerede resultat om tilsidesættelse af god advokat skik.

Hvis indholdet, som det følgende afsnit i flertallet kendelse kunne antyde: "*Disse medlemmer finder herefter, at advokat B ved at fortsætte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver*" er, at fondsbestyrelsesmedlemmers egeninteresse gør, at Y ved den fortsatte behandling af sagen identificeres med bestyrelsesmedlemmerne, bestrides dette. Fonden har, som selvstændig juridisk enhed, en selvstændig interesse, der er adskilt fra bestyrelsesmedlemmernes private interesser. De enkelte bestyrelsesmedlemmer som personer må adskilles fra det handlende organ, bestyrelsen, som imidlertid er det eneste organ, der kan instruere på vegne Fonden. Når Y blev antaget af fonden til at yde fonden bistand, var Y herved afskåret fra at varetage bestyrelsesmedlemmernes private interesser i relation de modsætningsforhold, som måtte bestå mellem fonden og bestyrelsesmedlemmerne personligt.

Efter sagsøgers opfattelse, ville det være i strid med god advokatskik, hvis Y ikke klart distancerede sig fra de bestyrelsesmedlemmer, der i realiteten var genstand for Civilstyrelsens undersøgende spørgsmål, og Fonden ville være blevet efterladt retsløs, hvis der ikke kunne ske en adskillelse af repræsentationen af Fonden som sådan, og de fysiske personer der var eller tidligere havde været bestyrelsesmedlemmer.

Da det er blevet gjort klart for klagerne (herunder de to bestyrelsesmedlemmer), at Y kun repræsenterer Fonden som sådan, kunne fondsbestyrelsesmedlemmerne have besluttet at fratage Y opdraget, men dette skete ikke. I stedet engagerede de som personer selvstændig advokatbistand.

Det gøres gældende, at klagerne, som del af det handlende organ, bestyrelsen, ved ikke at træffe beslutning om at fratage Y opdraget har accepteret den adskillelse af interesser, som Y tilkendegav som forudsætning for opdraget, jf. her også mindretallets begrundelse.

Det har ikke af Y været overvejet at påtage sig et opdrag på vegne bestyrelsesmedlemmerne personligt endsige den klager, som ikke var bestyrelsesmedlem, da Y blev antaget – overvejelser, der er væsensforskellige fra overvejelser om at repræsentere Fonden, og det skal fremhæves, at der ikke er sket betaling for advokatydelse fra Y af de enkelte bestyrelsesmedlemmer, der løbende har haft anden advokatrepræsentation.

Det fremgår ikke af flertallets begrundelse, hvorfor en såkaldt "*inhabilitet*" hos bestyrelsesmedlemmer af en fond har den virkning i relation til advokat B, at han "*afskar sig selv og sine kolleger hos Y Advokatpartnerselskab, herunder A, fra senere at repræsentere fonden imod de enkelte bestyrelsesmedlemmer personligt.*" (min fremhævelse).

Måtte den del af flertallets begrundelse, der er sålydende: "*da han fortsatte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver, tilkendegav, at han var og anså sig for at være i en situation, hvor hans opdragsgiver var **inhabil** i relation til at instruere ham om sagen.*" (min fremhævelse) skulle forstås som udtryk for, at advokat B med den angivne erkendelse af modsætningsforholdet mellem på den ene side fonden og på den anden side de to klagende bestyrelsesmedlemmer og J, ikke kunne handle overhovedet på grund af inhabilitet hos bestyrelsens medlemmer, gøres det for det første gældende, at inhabilitet ikke er gjort gældende af Fonden (eller af klagerne) og for det andet, at Fondens bestyrelse med den sammensætning Fondens bestyrelse fik efter fratræden af to af klagerne og J, har ratihaberet opdraget til Y. Ratihaberingen betyder, at synspunktet om inhabilitet ikke kan gøres gældende af Fonden, hvilket i øvrigt slet ikke er sket, og det er sagsøgers opfattelse, at inhabilitet heller ikke kan gøres gældende af sagsøgte eller af klagerne. Endvidere kan inhabilitet hos de daværende fondsbestyrelsesmedlemmer ikke føre til, at klagerne – på trods af, at det fra første færd var aftalt, at Y varetog fondens og ikke fondsbestyrelsesmedlemmernes personlige interesser, og at Y i forløbet overfor de daværende fondsbestyrelsesmedlemmer udtrykkeligt fastholdte dette – fra et eller andet tidspunkt i forløbet må anses for at være blevet Ys klienter.

Det er fast antaget, at advokatrepræsentation ikke "opstår af sig selv", men kræver en "direkte anmodning fra klienten, fra en anden advokat eller anmodning fra en offentlig myndighed eller andet kompetent organ".

Det er for anvendelsen og vurderingen af reglerne om god advokatskik afgørende, hvem der er klienten og dermed interessesubjektet for advokatens virksomhed.

I den foreliggende situation blev det fra første færd tilkendegivet fra Y, hvem der efter den indgåede aftale var Ys klient og dermed det interessesubjekt, som Ys aktiviteter i sagen skulle tilgodese, ligesom det lå lige så klart, at rådgigheds-subjektet i forhold til fonden – bestyrelsen – risikerede et sagsanlæg.

Det er ikke sandsynliggjort – endsige dokumenteret – at Y modtog fortrolige oplysninger om de klagende daværende fondsbestyrelsesmedlemmers private forhold, der kunne være ugunstige for det enkelte bestyrelsesmedlem i en mulig for dem personlig konflikt med fonden/Civilstyrelsen, og selv hvis dette var tilfældet, ville det ikke være tilstrækkeligt til at gøre Y inhabil i relation til spørgsmålet om udtagelse af stævning mod bestyrelsesmedlemmerne, idet fonden og ikke bestyrelsesmedlemmerne personligt var klient, og det var åbenlyst, at oplysninger meddelt af bestyrelsesmedlemmerne ville kunne anvendes til fordel for fonden i en eventuel sag mellem fonden og bestyrelsesmedlemmerne. De oplysninger Y modtog må de klagende daværende bestyrelsesmedlemmer anses for at have været forpligtet til at meddele fonden under alle omstændigheder, da oplysningerne vedrørte oplysninger om forhold relateret til de klagendes bestyrelseshverv i fonden.

I øvrigt var ikke alle de daværende bestyrelsesmedlemmer genstand for undersøgelser. J tiltrådte også antagelsen af Y til at foretage undersøgelsen.

Der blev antaget anden advokat af klagerne. Således rådgav advokaterne ... og ... i forbindelse med indgåelse af en suspensionsaftale, ligesom det samme var tilfældet i forbindelse med udarbejdelse af redegørelsen til Civilstyrelsen.

Hertil kommer, at fonden på hvilket som helst tidspunkt kunne have frataget Y opdraget, hvilket ikke er sket.

Navnlig fremhæves det, at fonden eksplicit har godkendt sagsanlægget mod de pågældende – på dette tidspunkt forhenværende – bestyrelsesmedlemmer, ligesom fondens efterfølgende habile fondsbestyrelse ikke har gjort indsigelser vedrørende den del af Ys arbejde, som blev udført, mens klagerne sad i fondens bestyrelse.

Det tilføjes, at Y også over for Civilstyrelsen understregede, at Y alene repræsenterede fonden og ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer personligt. Dette kan illustreres ved, at Y efter drøftelser med Civilstyrelsen fik aktindsigt i diverse materiale relateret til H.”

Advokat Martin Simonsen har på vegne Advokatnævnet procederet i overensstemmelse med påstandsdokument af 9. december 2014, hvori er anført:

”Til støtte for stadfæstelsespåstanden gør Advokatnævnet overordnet gældende, at sagsøger som følge af en interessekonflikt har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved at påtage sig at repræsentere Xs Familiefond i en sag mod fondens tidligere bestyrelsesmedlemmer, H, C og P.

Fondens bestyrelsesformand, H, rettede 12. oktober 2010 henvendelse til advokat I i Y Advokatpartnerselskab med anmodning om bistand til at få gennemført en ændring af fondens vedtægt (jf. ekstrakt side 74-75). Efterfølgende rettede han 20. oktober 2010 henvendelse til advokaten med henblik på bistand til besvarelse af Civilstyrelsens brev af 18. oktober 2010 (jf. ekstrakt side 99). I brevet bad Civilstyrelsen om bemærkninger til en række af bestyrelsens dispositioner, idet der blev rejst spørgsmål om, hvorvidt dispositionerne var i strid med fondslovgivningen (jf. ekstrakt side 75), og brevet blev fulgt op af Civilstyrelsens brev af 4. november 2010 med tilsvarende spørgsmål om en række yderligere dispositioner fra bestyrelsens side (jf. ekstrakt side 104). Sagen blev overdraget til advokat Is kollega i Y Advokatpartnerselskab, advokat B.

Der er enighed om, at Hs henvendelse om advokatbistand blev rettet i hans egenkab af formand for fondsbestyrelsen og på vegne af fonden. Det ligger således fast, at advokat B blev antaget af fondsbestyrelsen til at yde fonden bistand.

Ved mail af 14. november 2010 til H, C og J fremsendte advokat B udkast til besvarelse til Civilstyrelsen og gjorde opmærksom på, at man fra Y Advokatpartnerselskabs side opfattede opdraget sådan, at det var fonden, og ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer, man repræsenterede (jf. ekstrakt side 120).

Det ligger fast, at advokat B i hvert fald fra dette tidspunkt var klar over, at der i den konkrete situation bestod et modsætningsforhold mellem på den ene side *fonden og fondsbestyrelsens interesser*, og på den anden side *de enkelte bestyrelsesmedlemmers interesser*.

Ved at fortsætte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver, tilkendegav advokat B reelt, at han anså sig for at være i en situation, hvor hans opdragsgiver var inhabil i relation til at instruere ham om sagen.

I den retssag, som sagsøger 13. januar 2012 på fondens vegne anlagde mod bl.a. de tidligere bestyrelsesmedlemmer H, C og P, har fonden nedlagt påstand om erstatning for fondens tab som følge af dispositioner fra fondsbestyrelsens side. Det ligger fast, at de dispositioner, der er omhandlet i retssagen, også var omhandlet i Civilstyrelsens sag.

Der er således tale om forbundne sager.

I Civilstyrelsens sag konkluderede den af advokat B udarbejdede besvarelse af Civilstyrelsens spørgsmål til dispositionerne, at fonden havde foretaget uddelinger, der var i strid med fondslovgivningen. Besvarelsens oplysningsgrundlag har indbefattet oplysninger fra H, C og P, som advokat B modtog i møder og ved skriftlig kommunikation. Dette er ubestridt.

Advokatnævnet gør gældende, at advokat B derfor ville være afskåret fra at føre fondens retssag mod de tidligere bestyrelsesmedlemmer, som følge af interessekonflikt.

Endvidere gør Advokatnævnet gældende, at der er identifikation indenfor advokatvirksomheden, således at advokat Bs kollegaer i Y Advokatpartnerselskab – herunder sagsøger – skal identificeres med ham ved interessekonfliktbedømmelsen.

Advokatnævnet gør således gældende, at advokat B ved at fortsætte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver, afskar sig selv og sine kollegaer i Y Advokatpartnerskab fra senere at repræsentere fonden mod de enkelte bestyrelsesmedlemmer personligt.

Sagsøger var således som kollega til advokat B afskåret fra at påtage sig at anlægge sag på vegne af fonden mod H, C og P.

Advokatnævnet gør gældende, at sagsøger ved at påtage sig at anlægge retssagen handlede i strid med god advokatskik.

Advokatnævnets kendelse hviler på generalklausulen i retsplejelovens § 126, hvorefter sagsøger lovmæssigt var forpligtet til at udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Indholdet af generalklausulen fastlægges nærmere i Advokatnævnets praksis og domstolspraksis.

I retsgrundlaget indgår også de vejledende advokatetiske regler, som er fastsat af Advokatrådet, og som ikke er bindende for Advokatnævnet eller domstolene. Det gøres gældende, at de advokatetiske regler pålægger advokaterne en selvstændig forpligtelse til over for klienterne at overholde reglerne om god advokatskik. Udgangspunktet for interessekonfliktreguleringen er pkt. 3.2.1 (i de dagældende regler), der indeholder et ubetinget forbud mod interessekonflikter. Reglen forbyder en advokat at bistå en klient ”i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan konflikt opstår”. Blandt de tilfældegrupper, hvor der ifølge reglerne altid vil foreligge interessekonflikt, er situationen når, ”en advokat bistår klienter i flere sager, der har forbindelse med hinanden, hvis der er risiko for, at fortrolige oplysninger, som advokaten har modtaget i en af sagerne kan benyttes i en anden af sagerne”, hvilket gælder ”selvom advokaten ikke bistår klienterne på samme tid”, jf. pkt. 3.2.1, nr. 3). Der kan endvidere henvises til reglen i pkt. 3.2.1, nr. 11).

Reglen i pkt. 3.2.3 foreskriver identifikation indenfor advokatvirksomheden.

Det gøres gældende, at hensynene bag reglerne om interessekonflikter tilsiger, at Advokatnævnets kendelse stadfæstes. *Våbendragerhensynet* skal hindre, at en advokat tjener to herrer. Sagsøger påtog sig at repræsentere fonden i retssagen mod bestyrelsesmedlemmerne vedrørende de samme dispositioner, der var omhandlet i sagen om Civilstyrelsens henvendelse varetaget af advokat B. *Fortrolighedshensynet* skal modvirke risikoen for, at en advokat uberettiget benytter sig af eller videregiver fortrolige oplysninger om eksisterende eller tidligere klientforhold til skade for klienten. Det må antages, at der har været konkret anledning til at frygte,

at der eksisterede en reel og nærliggende risiko for, at fortrolige oplysninger kunne blive videregivet til brug i retssagen mod bestyrelsesmedlemmerne. Samtidig må det ikke for omverdenen fremstå som om, at der er risiko for en sådan anvendelse eller videregivelse (*appearancehensynet*). Det er derfor ikke afgørende, om der konkret skete anvendelse eller videregivelse af fortrolige oplysninger. Afgørende er, hvorvidt sagsøgers adfærd over for omverdenen fremtræder som værende i strid med god advokatskik. Det gjorde den.

Sagsøgers ene hovedanbringende om, at bestyrelsesmedlemmerne ikke var advokatfirmaets klienter, og at der derfor ikke kan foreligge en overtrædelse af god advokatskik, er ikke holdbart. Bestyrelsesmedlemmerne var af gode grunde de fysiske personer, der optrådte på vegne af bestyrelsen og skulle samarbejde med advokaten, for at han kunne besvare Civilstyrelsens henvendelser på fondens vegne. Selvom der således ikke har bestået et decideret klientforhold, har der været et beskyttelseshensyn til bestyrelsesmedlemmerne. Dette er et tungtvejende hensyn ved interessekonfliktbedømmelsen i denne sag.

Sagsøgers andet hovedanbringende, der hviler på en betragtning om samtykke fra de omhandlede bestyrelsesmedlemmer, holder heller ikke. Sagsøger gør gældende, at bestyrelsesmedlemmerne ved ikke, som bestyrelse, at træffe beslutning om at fratage Y Advokatpartnerselskab opdraget, har accepteret den adskillelse af interesse, som var tilkendegivet som en forudsætning for opdraget, jf. her også mindretallets begrundelse i Advokatnævnets kendelse. Men det er ikke advokat Bs repræsentation af fonden i sagen om besvarelsen af Civilstyrelsens forespørgsler og anvendelse af oplysninger fra bestyrelsesmedlemmerne, der har udløst sanktion, men sagsøgers repræsentation af fonden i den forbundne sag mod de enkelte bestyrelsesmedlemmer personligt, jf. ovf. Den accept, der fra bestyrelsesmedlemmernes side – måske – kan siges at have ligget i, at advokat Bs opdrag ikke blev frataget ham, kan ikke udstrækkes længere end til en accept af, at oplysningerne blev anvendt til besvarelse af Civilstyrelsens forespørgsler.

Sagsøger har ikke nedlagt en subsidiær påstand om formildelse (jf. retsplejelovens § 147 d, stk. 1, 2. pkt.). Advokatnævnet gør om sanktionen gældende, at valget af sanktion og udmåling af bøde (jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1) er passende. Udmålingen er sket i overensstemmelse med retningslinjerne og praksis, herunder domstolspraksis, for bødeudmåling.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten bemærker, at Y Advokatpartnerselskab ved mail af 7. november 2010 anmodede om, og efter det oplyste også modtog, særdeles omfattende oplysninger om fondens forhold og bestyrelsens dispositioner. Endvidere havde advokat B møder med de involverede bestyrelsesmedlemmer, hvorunder han med disse drøftede ulovlige aktionærlån, uddelinger, der muligt var i strid med fondsloven m.v. Baggrunden herfor var bl.a., at Civilstyrelsen havde rejst spørgsmål om, hvorvidt visse af bestyrelsen foretagne dispositioner var i strid med fondslovgivningen.

I sin mail af 15. november 2010 til bestyrelsesmedlemmerne H, C og J udtalte advokat B sig såvel om muligheden for at udbetale legater til stifterens efterkommere som om muligheden for at ophøre hermed. To af disse tre bestyrelsesmedlemmer var selv efterkommere af stifteren.

Advokat A har forklaret, at han i forbindelse med udarbejdelse af stævning mod bestyrelsesmedlemmerne var bekendt med det forudgående sagsforløb, og at han var i besiddelse af alt sagsmaterialet herunder de interne notater. Der var ingen restriktioner, og han havde sat sig ind i materialet.

På denne baggrund finder landsretten, at det burde have stået klart for advokat A, at der her ved ville være en betydelig risiko for, at han i forbindelse med udarbejdelse af stævningen ville få adgang til materiale, der af fondens bestyrelse eller dennes enkelte medlemmer var stillet til rådighed for andre advokater i Y Advokatpartnerselskab, og som disse advokater i kraft af deres tavshedspligt ville være afskåret fra at videreformidle. Det tiltrædes derfor, at advokat A har handlet i strid med god advokatskik som anført af Advokatnævnet.

Den omstændighed, at Y Advokatpartnerselskab ved flere lejligheder også i november 2010 gjorde opmærksom på, at man repræsenterede fonden og ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer, kan under de ovenfor anførte omstændigheder ikke føre til et andet resultat. Advokatnævnets kendelse stadfæstes herefter.

Under hensyn til sagens udfald, karakter og omfang skal advokat A i sagsomkostninger for landsretten betale 50.000 kr. til Advokatnævnet. Beløbet omfatter udgifter til advokatbistand.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Advokatnævnets kendelse af 17. juli 2013 stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal advokat A inden 14 dage betale 50.000 kr. til Advokatnævnet.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.